

Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola a Mateřská škola Rudoltice, okres Ústí nad Orlicí

Rudoltice 200, 561 25

Identifikátor školy: 600 104 532

Termín konání inspekce: 9. – 11. a 17. – 19. květen 2005

Čj:	J1-1019/05-5172
Signatura	oj5zy135

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní a mateřskou školu Rudoltice, okres Ústí nad Orlicí tvoří:

- základní škola (dále jen ZŠ) s kapacitou 62 žáci
- školní družina s kapacitou 30 žáků
- školní jídelna s kapacitou 80 jídel
- mateřská škola (dále jen MŠ) s kapacitou 46 dětí

Zřizovatel: Obec Rudoltice
Rudoltice 95
561 25 Rudoltice

Právní forma: příspěvková organizace

Aktuální počet žáků v ZŠ: 38

Aktuální počet dětí v MŠ: 36

PŘEDMĚT INSPEKCE

- ❖ Personální podmínky vzdělávání v základní škole a v mateřské škole
- ❖ Materiálně-technické podmínky vzdělávání v základní škole a v mateřské škole
- ❖ Průběh a výsledky vzdělávání v základní škole v předmětech český jazyk a matematika
- ❖ Průběh a výsledky předškolního vzdělávání

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Základní škola

Vzdělávací činnost ve škole zajišťuje šest pedagogických pracovníků, z nichž jedna je zaměstnancem obce. Tři učitelky mají požadovanou odbornou kvalifikaci získanou vysokoškolským studiem v akreditovaném studijním programu v oblasti pedagogických věd. Tři vyučující jsou nekvalifikované. Skladba úvazků pedagogické činnosti je vyvážená, předměty jsou přiděleny i s ohledem na další znalosti a dovednosti učitelek.

Organizační struktura je jasná a jednoduchá, činnost školy se řídí směrnicemi, které upravují působení jednotlivých úseků organizace. Ředitelka má zpracované funkční organizační schéma. Informovanost zaměstnanců je včasná, přenos informací založen na každodenním kontaktu. Důležité informace jsou projednávány čtvrtletně na pedagogických radách a provozních poradách popřípadě vyvěšeny na nástěnce ve společné sborovně. Pedagogická rada ZŠ se schází pravidelně, z jednání jsou vedeny záznamy. Její činnost je zaměřena nejen na organizaci chodu školy, ale především na vzdělávací proces ve vztahu k žákům. Ředitelka provádí pravidelnou hospitační činnost a kontrolu povinné dokumentace. Z kontrol práce vyučujících ZŠ jsou prováděny zápisy, jsou vždy projednávány s každou vyučující s cílem zkvalitnit jejich práci. Další vzdělávání pedagogických pracovníků ZŠ je plánované a organizované. Je uskutečňováno nejen dle zájmu učitelek, ale je tematicky zaměřené podle potřeb vzdělávacího procesu ve škole.

Spolupráce s rodiči probíhá průběžně celý rok. Jsou organizovány třídní schůzky, rodiče jsou pravidelně informováni nejen o výsledcích žáků, ale i o akcích, které škola pořádá.

Mateřská škola

V MŠ pracují tři pedagogické pracovnice, z nichž ani jedna není odborně kvalifikovaná. Dvě z nich si doplňují vyšší odborné vzdělání. Jedna učitelka je začínající, nastoupila v průběhu tohoto školního roku, ostatní mají tři roky pedagogické praxe. MŠ řídí ředitelka ZŠ. Vzhledem k chybějící odborné kvalifikaci pro předškolní vzdělávání je řízení MŠ redukováno na zajištění provozu a materiálních podmínek. Absentuje odborné vedení, učitelkám není poskytována metodická a odborná pomoc, což negativně ovlivňuje úroveň kvality předškolního vzdělávání.

Funkční je v rámci subjektu informační systém. Neformální návštěvy ředitelky, společné pedagogické rady zajišťují včasné informování pracovníků.

Personální podmínky základní školy jsou velmi dobré, personální podmínky mateřské školy jsou vyhovující.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Základní škola

ZŠ je umístěna v samostatné nově zrekonstruované třípodlažní budově. Pozitivní je postupná rekonstrukce vnitřních prostor školy, zrekonstruování půdní vestavby, kde se nachází polo odborná kmenová učebna, zaměřena na výuku hudební a výtvarné výchovy. Kromě učebny zde vznikly dva kabinety, školní knihovna a nové sociální zařízení. Třídy jsou postupně dovybavovány novým nábytkem. Kabinet je vybaven základními pomůckami, v souvislosti s finančními možnostmi je postupně doplňován moderními pomůckami a metodických materiálem, stejně jako fond učebnic, žákovská i učitelská knihovna. Všichni žáci mají učebnice, v některých předmětech i pracovními sešity. Ve vyučovacích hodinách byly pomůcky využívány. Jejich využití je účelné a podporuje výchovně-vzdělávací proces ve škole. Mnoho pomůcek, pracovních listů i dalšího názorného materiálu si učitelky zhotovují samy.

Prostorové podmínky jsou vzhledem k počtu žáků a ke zvolenému vzdělávacímu programu dostačující. Všechny prostory školy jsou vkusně a nápaditě vyzdobeny pracemi žáků a esteticky upravené. Přestože je škola nově zrekonstruovaná, sleduje ředitelka průběžně potřeby školy v materiálně-technické oblasti a klade si postupné cíle na jejich stálé zlepšení.

Mateřská škola

Mateřská škola sídlí v samostatné budově, kde jsou umístěny dvě třídy. Budova MŠ je propojena chodbou s hospodářským pavilonem, kde se nachází školní kuchyň a jídelna pro děti MŠ. Součástí MŠ je školní zahrada. Její členitost a přírodní ráz nabízí příznivé podmínky k relaxaci. V době inspekční návštěvy však zahrada nebyla upravená a přizpůsobená pro hry dětí (vzrostlá tráva, nebezpečné nerovnosti terénu, narušené ukotvení dřevěné sestavy), což svědčí o nedostatečné údržbě.

Třídy poskytují ve vztahu k počtu dětí dostatek prostoru. Jejich vybavení je staršího data, ale dosud funkční. Hračky a stavebnice jsou průběžně doplňovány, přesto je jejich výběr velmi skromný. Vybavení učebními pomůckami a materiálem je vyhovující.

Materiálně-technické podmínky základní školy jsou velmi dobré, v mateřské škole jsou průměrné.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ V ZÁKLADNÍ ŠKOLE

Vzdělávací programy

Vzdělávání probíhá podle učebních plánů, které jsou v souladu se vzdělávacím programem Základní škola čj. 16847/96-2. V době konání inspekce byl rozvrh hodin v souladu s učebním plánem a s reálnou výukou. Ředitelka školy provádí pravidelnou kontrolu naplňování učebních osnov. Dokumentace školy zachycuje průběh vzdělávání a je řádně vedena.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětech český jazyk a matematika

Cíle ve většině vyučovacích hodin byly zvoleny vhodně a přiměřeně vzhledem k aktuálnímu stavu třídy, byly jasné a konkrétní. Vyučující plánují svoji celoroční práci formou tematických plánů, které korespondují s osnovami zvoleného vzdělávacího programu. Sledované hodiny probíhaly v kmenových učebnách. Prostory pro výuku byly estetické a podnětné. Pro lepší pochopení učiva využívaly učitelky názorné pomůcky, tabuli, pracovní listy, pracovní sešity a učebnice. V úvodu byli žáci seznámeni s cílem hodiny různými pestrými formami. Výuka byla vedena převážně frontálně, v některých hodinách byla zařazena práce ve dvojicích, popřípadě ve skupinách. Zde byl žákům dán prostor pro rozvoj komunikačních a sociálních dovedností, například při společném řešení úkolů, vyhledávání a třídění informací atd. Všechny učitelky pravidelně zařazovaly do většiny hodin pestré a pro žáky zajímavé činnosti, střídala se samostatná práce s přímou prací s učitelkou. Žáci pracovali převážně podle pokynů vyučujících, navazovali na své zkušenosti, popřípadě na předchozí znalosti.

Vyučující většinou dbaly na dodržování psychohygienických zásad, zařazováním relaxačních prvků popřípadě změnou činnosti, žáci tak byli aktivní a pracovali se zájmem celou hodinu. Tam, kde učitelka opomenula zařadit do hodiny relaxační část, byli žáci brzy unaveni a nepozorní. Ve všech třídách žáci dodržovali dohodnutá pravidla. Pozitivem bylo zohledňování rozdílného pracovního tempa žáků, v případě potřeby jim byla věnována individuální péče.

Hodnocení práce žáků bylo prováděno pravidelně, v některých třídách s aktivní účastí žáků, zpětná vazba vycházela převážně od vyučujících.

Ve většině hospitovaných hodin pozitivně ovlivnil klima výuky přátelský a vlídný projev učitelek. Kladem byla jejich přirozená autorita, vstřícnost, laskavost a snaha o partnerské jednání, což žákům umožňovalo pracovat v atmosféře klidu, důvěry a vzájemného respektu.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve sledovaných předmětech byly velmi dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Pro zjišťování aktuálních výsledků vzdělávání zadávají učitelky písemné práce např. po ukončení tematického celku. Ředitelka sleduje jejich výsledky a zobecňuje z nich získané informace.

Velmi pozitivní je zájem ředitelky o zlepšení práce celé školy. Ke zjištění momentálního stavu, nedostatků, popřípadě pozitiv, na kterých je třeba stavět, a pro zjišťování klimatu školy či názorů rodičovské veřejnosti využívá ředitelka vlastní testy s konkrétně zaměřenými otázkami např. formou SWOT analýzy. Pro zjišťování výsledků vzdělávání škola v letošním školním roce v rámci své autoevaluační činnosti využila komerčně nabízené testy – pro žáky 5. ročníku (český jazyk a matematika, všeobecný přehled a zjišťování klimatu školy).

Další zpětnou vazbou pro školu jsou výsledky žáků, kteří odešli do spádových škol, se kterými škola spolupracuje.

Celkové hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Celkové hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání v základní škole je velmi dobré.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ V MATEŘSKÉ ŠKOLE

Vzdělávací program MŠ

Předškolní vzdělávání v MŠ se uskutečňuje podle vlastního školního vzdělávacího programu „Barevný svět“. Jeho dlouhodobé cíle jsou v souladu s obecnými cíli předškolního vzdělávání.

Vzdělávací činnost je realizována podle třídních vzdělávacích programů. Programy jsou tematicky zaměřeny, ale neobsahují vzdělávací záměry. Vzdělávací obsah je nekompaktní, jednostranně zaměřen na výtvarné a pracovní činnosti. Absentuje funkční propojení pedagogických záměrů, vzdělávací nabídky a očekávaných výstupů.

Mateřská škola vede o průběhu vzdělávací činnosti pedagogickou dokumentaci. Uskutečněné vzdělávací aktivity jsou zaznamenávány do Přehledu výchovné práce.

V MŠ je zpracován materiál k vnitřní evaluaci, v praxi je využíván jen minimálně. Naplňování školního vzdělávacího programu není účinně analyzováno a vyhodnocováno.

Při organizaci vzdělávací činnosti jsou dodržovány stanovené intervaly mezi stravováním. Poměr spontánních a řízených činností je vyvážený. Značnou organizovanost a prostoje provází stravování dětí. Je omezena možnost reagovat aktuálně na potřeby dětí. Ty musí trasu třída - školní jídelna absolvovat několikrát za den. Zvláště necitlivý je tento přístup k nejmladším dětem, které mají třídu v prvním patře. Pitný režim je funkční. Tekutiny jsou dětem volně k dispozici od ranních hodin.

Spontánní činnosti

Třídy poskytují dostatek místa k pohybovým, didaktickým i tvořivým hrám. Prostorové uspořádání je ale méně funkční a podnětné. Je vytvořeno minimum námětových koutků, stávající postrádají nápaditost. Veškeré hračky, pomůcky a stavebnice jsou umístěny v otevřených regálech, dětem jsou snadno a volně dostupné.

Motivace ke spontánním činnostem vycházela především z vnitřních potřeb dětí, které si samy volily hru i dotvářely okolní kulisu ke hře podle svého záměru a fantazie. Dostatečně při nich uplatnily svoji individuální zkušenost a fantazii. Tvorbu herních situací učitelky ponechávaly zcela na nich, do her nevstupovaly, nepřinášely nové podněty, ani pomoc. Ne všem dětem pak hra přinesla aktivní a emoční uspokojení. U některých totiž vyústila v bezcílné přemísťování hraček po třídě, aniž by tyto byly smysluplně využity ve hře. Při vedení mladších dětí se vedle pozitivního hodnocení často objevovaly výzvy k uklidnění, pokyny k řešení sporů i zákazy. Současně i nedůslednost při prosazování stanovených pravidel ve třídě narušovala proces osvojení kulturních návyků v chování a jednání dětí.

Průběh spontánních činností byl průměrný.

Řízené činnosti

Řízené činnosti se v průběhu dne nenásilně střídaly se spontánními. Probíhaly převážně v menších skupinách nebo individuálně. Vzdělávací činnosti byly uváděny bez motivace, učitelky k nim děti pouze vyzvaly. Motivačně působily pouze připravené učební pomůcky a materiál, které některé děti zaujaly. Při výtvarných činnostech byly podněcovány k vlastní aktivitě, dostaly možnost experimentování. Méně důsledně byly rozvíjeny technické dovednosti a návyky při manipulaci s výtvarným a pracovním náčiním a materiálem. Děti do činnosti nebyly nuceny, ale na druhé straně se učitelkám nedařilo některé získat k žádným didakticky cíleným činnostem během dne. Navíc tyto děti svým netolerantním chováním narušovaly aktivity ostatních. Při řízených činnostech z rozvíjení poznání nebylo vytvořeno pozitivní komunikační prostředí. Více hovořily učitelky než děti. Volba uzavřených otázek nepodněcovala k souvislému vyjadřování, k argumentaci ani k prezentaci vlastního názoru. Minimálně při nich bylo zapojeno smyslové vnímání. Učivo u nejmladších dětí bylo nepřiměřeně náročné, neodpovídalo jejich rozumovým schopnostem. Nevhodné postupy i volba činností byly důsledkem nedefinovaného pedagogického záměru.

Průběh řízených vzdělávacích činností byl vyhovující.

Průběhové výsledky vzdělávání

Podmínky k rozvoji samostatnosti dětí v sebeobsluze při stolování nejsou v MŠ vytvořeny. Sebeobslužné činnosti za ně přebírá provozní pracovnice. Děti nejsou zvyklé děkovat, nejsou vedeny k samostatnému rozhodování, nepočítá se s jejich aktivní spoluúčastí.

Ve tvořivých spontánních činnostech potřebuje část dětí výraznou podporu pedagoga, jak při volbě činností (nápadu), tak jejich realizaci. Naopak jiné děti dokáží rozvinout námětovou hru, využít fantazie, samy si ji organizovat a řídit. Při výtvarných činnostech umí pracovat s plochou, subjektivně vyjádřit své představy.

V oblasti jemné motoriky si dovednosti rozvíjejí téměř denně při řízených i spontánních činnostech. Ne zcela důsledně je pěstován návyk správného držení nůžek a kreslicích pomůcek.

Celkově byly průběh a výsledky vzdělávacích činností průměrné.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Škola se v rámci metodické spolupráce pravidelně schází společně s okolními malotřídními školami na metodických schůzkách. Zde si učitelé neformálně vyměňují zkušenosti, vzájemně si předávají informace a možnosti konzultace různých témat. Toto je jeden z významných způsobů dalšího vzdělávání učitelů, který vede k získávání nových poznatků a zkušeností a obohacení jejich práce.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 68/05/98 ze dne 20. května 1998
2. Protokol o provedení změny čj. Sine/2001-21 ze dne 4. 12. 2001
3. Třídní knihy hospitovaných tříd na školní rok 2004/2005

4. Třídní výkazy jednotlivých tříd na školní rok 2004/2005
5. Katalogové listy žáků na školní rok 2004/2005
6. Rozvrhy hodin na školní rok 2004/2005
7. Organizační řád Základní školy a Mateřské školy Rudoltice, okres Ústí nad Orlicí čj. 142/2002 ze dne 29. srpna 2002
8. Kniha záznamů z pedagogických rad s posledním zápisem ze dne 11. dubna 2005
9. Řád školy vydaný dne 29. srpna 2002
10. Dodatek k vnitřnímu řádu školy ze dne 31. ledna 2005
11. Klasifikační řád školy ze dne 29. srpna 2002
12. Plán kontrolní a hospitační činnosti na školní rok 2004/2005
13. Plán kulturních akcí na školní rok 2004/2005
14. Plán dalšího vzdělávání na školní rok 2004/2005
15. Roční plán akcí školy na školní rok 2004/2005
16. Jednací řád pedagogické rady ze dne 18. ledna 2005
17. Výroční zpráva Základní školy a Mateřské školy Rudoltice, okres Ústí nad Orlicí za školní rok 2003/2004
18. Složky záznamů z hospitační činnosti s posledním záznamem ze dne 24. března 2005
19. Plán práce školy na školní rok 2004/2005
20. Koncepce dalšího rozvoje školy ze dne 6. září 2003
21. Rozhodnutí o přijetí dítěte k základnímu vzdělávání čj. 13/2005, 14/2005, 15/2005, 16/2005, 17/2005, 18/2005, 19/2005, 20/2005
22. Rozhodnutí o odkladu povinné školní docházky čj. 57/2005 a 58/2005
23. Kniha úrazů s posledním záznamem ze dne 30. listopadu 2004
24. Výkaz Škol (MŠMT) V 1-01 o mateřské škole podle stavu k 30. září 2004
25. Personální dokumentace pedagogických pracovníků - doklady o dosaženém vzdělání
26. Jmenný seznam dětí MŠ - školní rok 2004/2005
27. Rozhodnutí o zařazení do mateřské školy - školní rok 2004/2005
28. Evidenční listy dětí - rok 2004/2005
29. Přehled docházky - září 2004, květen 2005
30. Školní vzdělávací program „Barevný svět“ - školní rok 2004/2005
31. Třídní vzdělávací programy - duben, květen 2005
32. Přehled výchovné práce obou tříd - školní rok 2004/2005
33. Rozvrh provozu v MŠ - školní rok 2004/2005
34. Provozní řád MŠ - účinnost od 2. září 2002
35. Vnitřní řád školy (včetně dodatku č. 1) - účinnost od 2. září 2002
36. Záписы z pedagogických rad - školní rok 2004/2005
37. Plán kontrolní a hospitační činnosti - školní rok 2004/2005
38. Záписы z kontrolní činnosti - školní rok 2004/2005

ZÁVĚR

Základní škola

Současný stav v personální oblasti a úroveň materiálně-technických podmínek vzdělávání v základní škole umožňuje a podporuje základní vzdělávání. Prostředí celé školy působí díky snaze vyučujících příznivě na průběh a výsledky vzdělávání. Vybavení ZŠ je postupně obnovováno a je mu věnována stálá pozornost. Díky rekonstrukci školní budovy došlo k výraznému zlepšení materiálně-technických podmínek školy.

Rozsah a obsahová náplň vzdělávací činnosti ZŠ odpovídají zvoleným učebním dokumentům. Kvalita vzdělávání ve sledovaných vyučovacích předmětech má výraznou převahu pozitiv.

Ředitelka zajišťuje podmínky pro plynulý chod a pro úspěšné plnění vzdělávacích cílů. Podporuje další vzdělávání učitelek, aby se snáze orientovaly ve změnách základního vzdělávání.

Mateřská škola

Personální podmínky z hlediska odborné kvalifikace jsou v současné době nepříznivé. Pedagogické pracovnice jsou sice iniciativní, aktivně přistupují k dalšímu vzdělávání, ale nedostává se jim v praxi potřebné metodické a odborné pomoci. Při pohospitačních rozhovorech projevíly vstřícnost a zájem o konkrétní a neformální analýzu své vzdělávací činnosti, považovaly za potřebné diskutovat, ujasňovat si metodické postupy a zásady tvorby třídních vzdělávacích programů.

Pedagogické pracovnice nemají dosud dostatečně prostudovaný „Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání“ a ani pochopený v tom, jak aplikovat do pedagogické praxe jeho hlavní principy, specifika předškolního vzdělávání, metody a formy práce. Tento stav se společně s absencí odborného řízení MŠ negativně odrazil i v úrovni a výsledcích vzdělávacích činností.

Hodnotící stupnice:

Vynikající	velmi dobrý	dobry (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Inspekční tým	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Kateřina Žežulová	Mgr. Kateřina Žežulová, v. r.
Členka týmu	PaedDr. Jaroslava Břízová	PaedDr. Jaroslava Břízová, v. r.

V Chrudimi dne 20. června 2005

Razítko

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Čáslavská 973, 537 01 Chrudim. Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem ČŠI k jejich obsahu zasílá ČŠI zřizovateli a školské radě, inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Datum: 27. června 2005

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Jiřina Kosová, ředitelka školy	Mgr. Lenka Havlenová, v z.,v. r.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel	2005-07-14	J1-1019/05-5172
Školská rada	Nebyla zřízena	-

Škola má radu školy – členem je i starosta, možno poslat jemu nebo požádat o předání radě.

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány.